

REPTES DE LA JUSTÍCIA

Nous filtres per ser advocat

Els futurs lletrats hauran de superar un examen, del qual s'han escapolat el miler de col·legiats a Barcelona el 2005

MAYTE PIULACHS/ Barcelona
 ● Un total de 1.015 estudiants van llicenciar-se en dret el curs passat a les facultats amb seu a Barcelona i Cerdanyola del Vallès (Universitat de Barcelona, Universi-

tat Autònoma de Barcelona, Pompeu Fabra i Ramon Llull-Esade). La majoria va escollir exercir de lletrat, ja que el Col·legi d'Advocats de Barcelona va registrar 1.011 incorporacions (i 524 baixes) el

2005, de les quals un 63% eren menors de 30 anys. Aquests advocats s'han lliurat dels nous filtres que inclou l'avantprojecte de llei d'accés a la professió, aprovat el 22 de juliol passat pel Consell de Minis-

tres, que inclou l'obligatorietat que un llicenciat faci una formació complementària d'un any, pràctiques i un examen per poder exercir. Requisits que han provocat reaccions enfrontades.

Actualment, per ser advocat a l'Estat espanyol és necessari tenir el títol de llicenciat en dret i incorporar-se al col·legi d'advocats del territori, on es pretén exercir la professió. És a dir, que un novell llicenciat pot pledejar davant un tribunal gairebé l'endemà de sortir de la facultat sense haver trepitjat mai un jutjat. Una realitat impen-sable a la majoria de països europeus, com ara França i Alemanya, on s'exigeix una formació pràctica abans de defensar els interessos aliens. El cert és que, a Barcelona, i en qualsevol ciutat de l'Estat, la persona acabada de llicenciar en dret cerca un despatx per aprendre-hi l'ofici, l'anomenada passantia, durant un o dos anys i després és contractat en un bufet o munta el seu despatx.

L'avantprojecte de llei d'accés a les professions d'advocat i procurador, recentment aprovat, persegueix regular-les i adaptar l'ensenyament universitari a l'espai europeu d'educació superior, conegut com el procés de Bolonya. Un canvi legislatiu, que s'afegeix dos més (la relació laboral dels advocats i les societats professionals) que ha obert un intens debat en el món acadèmic i el professional.

«A Barcelona hi ha més advocats que a tot Anglaterra, on els estudis per exercir d'advocat són molts cars i es fa examen duríssim», afirma Alfonso Hernández-Moreno, advocat i catedràtic de dret a la Universitat de Barcelona, per afegir-hi que la situació actual de la professió és «dramàtica» perquè «els despatxos cada cop són més exigents i les universitats ofereixen menys estudis i més fragmentats». Hernández-Moreno considera «imprescindible» la nova llei per exigir als futurs lletrats una praxis obligatòria i que superin un examen per verificar els seus coneixements. Hi afegeix que tant els continguts teòrics que dó-

El curs d'oratoría que imparteix el professor Estalella als integrants del Grup d'Advocats Joves de Barcelona./ QUIM PUIG

Aprendre a parlar davant el tribunal

C. LÓPEZ
 ● Tot i les reticències d'uns quants sectors als canvis en l'accés a la professió, el cert és que, per a d'altres, la formació que actualment reben els futurs advocats té uns quants buits. Per exemple, l'oratoría. Per molts novells, no resulta gens fàcil entrar en una sala i començar a parlar en públic, encara que durant anys d'estudi hagin après bé la lliçó. I és que el do de la paraula no es pot adquirir mitjançant la memorització.

«A les universitats més prestigioses dels Estats Units l'oralitat és una de les tres úniques matèries que s'imparteixen durant el primer any de la carrera de dret», explica l'advocat Jordi Estalella, que va veure que s'exhaurien les places de

la darrera convocatòria del curs que fa als col·legiats de Barcelona.

Ensenyar els lletrats a utilitzar expressions, gestos i posicions per convèncer el jutge o el tribunal és un dels objectius del curs. «Les mans són signes de sinceritat. Quan un obre les mans està dient 'sóc sincer'», sosté Estalella com a exemple dels coneixements que intenta transmetre amb el mètode. També els ofereix unes quantes claus per ajudar-los a improvisar un discurs, o a exposar un informe final. I els aconsella que perdin la timidesa quan es posin la toga. Com si d'una teràpia de xoc es tractés, a uns quants dels seus alumnes de l'últim curs els va fer pujar a la taula davant d'una cinquantena de companys per exposar

arguments en un cas fictici.

El lletrat resumeix la filosofia que intenta transmetre als seus alumnes: «No desitgis al jutge el que no desitjaries al teu millor amic.» En tot cas, recomana als advocats que observin les reaccions del seu interlocutor. «Si el veiem que perd l'atenció, hem de canviar de discurs», diu.

Per Estalella, l'error més comú entre els joves advocats que acaben de començar a exercir la professió es troba en la utilització de la veu: «Es tendeix a abaixar molt la veu, a no emfasitzar, a parlar molt ràpidament i a no recapitular.» I adverteix que, de vegades, «la conseqüència de preparar molt el cas no és guanyar-lo. Hi influeix més la comunicació».

na la universitat com els pràctics dels bufets professionals «són dos papers insubstituïbles» que cal preservar, mentre recorda la dita del seu ram: «Un advocat es forma com a mínim exercint 10 anys la professió.» Tanmateix, en el món acadèmic, hi ha

veus crítiques amb la llei perquè la consideren «centralista. Per exemple, exposen que l'examen, que es farà idèntic a tot l'Estat, oblidarà el dret civil de Catalunya.

Els representants dels futurs advocats són contraris a la nova llei. El

Grup d'Advocats Joves de Barcelona (GAJ) —comissió del col·legi barceloní, a la qual s'hi poden inscriure els lletrats de 39 anys en avall— afirma que aquesta llei és innecessària perquè l'argument tradicional per fer limitar l'accés a la professió era l'augment mas-

siu de llicenciats en dret i de col·legiats, realitat que en els darrers anys no es produeix pas. Al Col·legi de Barcelona hi ha prop de 18.000 lletrats que exerceixen en els partits judicials des d'Arenys de Mar fins a Vilanova. Del total de lletrats, 2.519 (un 14%)

són membres del GAJ, xifra que no significa que hi siguin tots —la inscripció es voluntària—, ja que en el col·legi barceloní més de la meitat dels advocats són menors de 40 anys i homes, tot i que per sota dels 35 anys les dones són majoria. El repte del GAJ és defensar els interessos i inquietuds dels joves advocats, i entre les seves activitats formatives hi ha cursos pràctics i gratuïts, que són una salvació per a la majoria que no pot pagar-se uns màsters escandalosament cars.

Bufets afamats

Mentrestant, els despatxos d'advocats consultats es mostren prudents a l'hora de valorar els canvis legislatius del sector en espera dels reglaments que els desenvoluparan, com ara la que des del febrer passat els obliga a fer un contracte especial dins la Seguretat Social a tot advocat col·laborador en lloc del contracte mercantil, que significa un major cost. Tanmateix, la professió no perilla. Els bufets de renom com ara Uría Menéndez i Cuatrecasas coincideixen a afirmar que estan «en fase de creixement» i aposten fort per la selecció de joves advocats, que després de passar exhaustives proves són contractats amb sous d'uns 28.000 euros bruts l'any. «Aspirem a ser una escola d'advocacia i com que oferim molt bona formació ens troben que un cop formats els advocats se'n van amb algun dels nostres clients», afirma Mariona Sicoi, secretaria general de l'oficina de Barcelona d'Uría Menéndez, bufet que té previst contractar aquest any 60 lletrats, 20 dels quals a Barcelona. A Cuatrecasas, l'any passat van contractar un centenar de llicenciats en dret, xifra similar a la prevista enguany. Els estudiants en pràctiques són una de les seves principals fonts de reclutament, explica el seu director de Recursos Humans, Esteban Ciria.